

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 20338/2556

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยงศิลป์มุกดาหารโจทก์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 329

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์ส่งจ่ายเช็ค 13 ฉบับ ระบุชำระหนี้เงินต้นแทน ส. และเช็คทุกฉบับเรียกเก็บเงินได้แล้ว โดยจำเลยที่ 1 ไม่ปฏิเสธการชำระหนี้ดังกล่าวทั้งที่อาจปฏิเสธได้เพราะเป็นการชำระหนี้แตกต่างจากที่ ป.พ.พ. มาตรา 329 กำหนด จึงต้องถือว่าจำเลยที่ 1 ยอมรับว่าจะนำเงินจำนวนตามเช็คไปหักชำระหนี้ของ ส. เฉพาะเงินต้นเท่านั้น จำเลยที่ 1 จึงนำไปหักชำระหนี้ค่าดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ก่อนมิได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 3,032,739.16 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นจำนวน 2,837,650.68 บาท นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยทั้งสาม โดยกำหนดค่าทนายความ 30,000 บาท โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในช่วงเดือนสิงหาคม 2542 ถึงเดือนมีนาคม 2544 จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้จัดการธนาคารจำเลยที่ 1 สาขามุกดาหาร และสาขานิคมคำสร้อย ตามลำดับ โจทก์เป็นลูกหนี้ของธนาคารจำเลยที่ 1 สาขามุกดาหาร ประเภทเบิกเงินเกินบัญชี โดยมีการจดทะเบียนเงินฝากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ และมีนางสาวสุวรรณีหรือนางสุวรรณี เป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดชอบหนี้ร่วม ต่อมาธนาคารจำเลยที่ 1 ได้เป็นโจทก์ฟ้องนางสุวรรณีและนายอนุรักษ์ เป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้น นางสุวรรณีและนายอนุรักษ์ตกลงผ่อนชำระหนี้ให้ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษามาตามยอม ต่อมาโจทก์ได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินตามสัญญาจ้างที่ทำกับกรมสามัญศึกษาให้แก่ธนาคารจำเลยที่ 1 สาขามุกดาหาร และตกลงยินยอมให้ธนาคารจำเลยที่ 1 มีสิทธิหักเงินจากบัญชีเงินฝากของโจทก์ เพื่อหักชำระหนี้ของโจทก์และหรือของนางสุวรรณีที่ธนาคารจำเลยที่ 1 สาขามุกดาหาร สาขานิคมคำสร้อย และสาขาวารินชำราบ จากนั้นโจทก์ได้ชำระหนี้ของนางสุวรรณีให้แก่ธนาคารจำเลยที่ 1 สาขานิคมคำสร้อย เป็นเงินสดจำนวน 123,705.06 บาท กับเช็คอีก 13 ฉบับ รวมเป็นเงิน 2,837,651.70 บาท ซึ่งธนาคารจำเลยที่ 1 ได้นำไปหักชำระเป็นค่าฤชาธรรมเนียม ดอกเบี้ย และเงินต้นตามลำดับ ต่อมาโจทก์มีหนังสือทวงถามเรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากธนาคารจำเลยที่ 1 สาขานิคมคำสร้อย ซึ่งธนาคารจำเลยที่ 1 ทราบแล้วแต่เพิกเฉย มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการเดียวว่า จำเลยทั้งสามนำเงินจำนวนดังกล่าวไปหักบัญชีหนี้ตามคำพิพากษาของนางสุวรรณีที่มีต่อธนาคารจำเลยที่ 1 โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ในข้อนี้โจทก์นำสืบว่า นายเกียรติชัย ผู้จัดการธนาคารจำเลยที่ 1 สาขามุกดาหาร ได้ขอร้องให้โจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นแทนนางสุวรรณีหุ้นส่วนของโจทก์ โดยขอชำระเฉพาะเงินต้นเท่านั้น ไม่รวมดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ส่วนจำเลยทั้งสามนำสืบโต้แย้งว่า โจทก์ยินยอมให้จำเลยที่ 1 หักบัญชีเงินฝากของโจทก์เพื่อชำระหนี้ของโจทก์หรือ

นางสุวรรณณีที่มีต่อจำเลยที่ 1 โดยไม่มีข้อตกลงว่าโจทก์จะชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 แทนนางสุวรรณณี เฉพาะเงินต้น อันเป็นการอ้างคำเบิกความของพยานบุคคลโต้แย้งกันอยู่ยังหาข้อยุติไม่ได้ แต่เมื่อ พิจารณาตามหนังสือที่โจทก์มีไปถึงผู้จัดการธนาคารจำเลยที่ 1 สาขามุกดาหาร มีข้อความชัดเจน ว่า โจทก์เสนอจะชำระหนี้แทนนางสาวสุวรรณณี โดยมีเงื่อนไขว่าขอชำระหนี้ในส่วนที่คงค้างเพียง 8,000,000 บาท และถือเป็นการชำระหนี้ในภาระของนางสุวรรณณีเสร็จสิ้น หลังจากนั้นโจทก์ได้จ่าย เช็ครวม 13 ฉบับ ชำระหนี้แทนนางสุวรรณณีให้แก่จำเลยที่ 1 ตลอดมา รวมเป็นเงิน 2,713,945.62 บาท (ที่ถูกเป็นเงิน 2,713,946.64 บาท) โดยเช็คทุกฉบับระบุให้จ่ายแก่ธนาคารจำเลยที่ 1 สาขา นิคมคำสร้อย เพื่อชำระเงินต้นของเงินกู้ที่นางสุวรรณณีเป็นหนี้ตามคำพิพากษาตามสำเนาเช็ค เช็ค ทุกฉบับเรียกเก็บเงินได้แล้ว ดังนั้น การที่โจทก์จ่ายเช็ค 13 ฉบับ โดยแต่ละฉบับระบุเพื่อชำระหนี้ เงินต้น แต่จำเลยที่ 1 ไม่ปฏิเสธการชำระหนี้ดังกล่าวซึ่งจำเลยที่ 1 อาจปฏิเสธได้เพราะเป็น การชำระหนี้แตกต่างจากที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 329 กำหนดไว้ จึงต้องถือว่า จำเลยที่ 1 ยอมรับว่าจะนำเงินจำนวนดังกล่าวไปหักชำระหนี้ของนางสุวรรณณีเฉพาะเงินต้นเท่านั้น จำเลยที่ 1 จะนำไปหักชำระหนี้ค่าดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ก่อนมิได้ การที่จำเลยทั้งสาม ร่วมกันนำเงินตามเช็คของโจทก์ทั้ง 13 ฉบับ ไปชำระหนี้ของนางสุวรรณณีโดยหักค่าดอกเบี้ยและ ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ก่อน จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องดำเนินการแก้ไขหักบัญชี ชำระหนี้ให้ถูกต้องเสียใหม่ สำหรับเงินสดจำนวน 123,705.06 บาท ที่จำเลยที่ 1 นำไปหักจาก บัญชีเงินฝากของโจทก์ในวันที่ 1 ธันวาคม 2541 ซึ่งเป็นวันก่อนที่โจทก์จะมีหนังสือเสนอเงื่อนไข การชำระหนี้แทนนางสุวรรณณี จึงต้องถือว่าโจทก์ไม่ได้ระบุว่าชำระหนี้เฉพาะเงินต้นเท่านั้น การ หักบัญชีชำระหนี้ให้จำเลยที่ 1 จำนวนนี้จึงชอบแล้ว อย่างไรก็ตาม การหักบัญชีเงินฝากของโจทก์เพื่อ ชำระหนี้ตามคำพิพากษาของนางสุวรรณณีแก่จำเลยที่ 1 แทนนางสุวรรณณีตามที่วินิจฉัยไว้แล้วนั้น เป็นเพียงการหักทอนบัญชีไม่ถูกต้องเป็นบางส่วนเฉพาะการนำไปหักค่าดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม อื่น ๆ เท่านั้น และเป็นการชำระเงินต้นไปเพียง 2,713,946.64 บาท ยังไม่ครบตามจำนวน 8,000,000 บาท ตามที่โจทก์ยอมชำระหนี้แทนนางสุวรรณณี จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องคืนเงินต้นจำนวน ดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ตามฟ้อง ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องไม่ต้องด้วยความเห็น ของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหักทอน บัญชีเงินฝากของโจทก์เสียใหม่ให้ถูกต้องโดยให้นำเงินตามเช็คพิพากษาทั้ง 13 ฉบับ ชำระหนี้แทน นางสาวสุวรรณณีหรือนางสุวรรณณี แก่จำเลยที่ 1 เฉพาะเงินต้นตามวันที่เรียกเก็บเงินตามเช็คได้ ค่าขอ อื่นนอกจากนี้ให้ยก ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลแทนโจทก์ โดยกำหนด ค่าทนายความรวม 50,000 บาท

องค์คณะ

เกษม วีรวงศ์ · อร่าม แยมสอาด · กษิดิ์เดช จินสูลุด

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/20338/2556>